

Lov og Evangelium

Nr. 10

DESEMBER 2012

48. årgang

Kristian Gangaas: «Nordlys»

«Og lyset skinner i mørket, og mørket tok ikke imot det.» Joh 1:5

Oppbyggelig blad på evangelisk, luthersk grunn

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes kasserer i NLL.

Ansværlig for bladet:
Redaksjonsnemnda ved
redaktør Ingar Gangås

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring
sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger,
Rølfsnesvegen 892, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 / 412 45 598
E-post: magne.ekanger@haugnett.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

Formann: Reidar Heian, Daleneveien 175,
3158 Andebu. Tlf. 33 44 14 19 / 414 95 526
E-post: Reidunar_heia@hotmail.com

Sekretær: Ingar Gangås,
Følstadvegen 135, 7690 Mosvik
Tlf. 74 06 46 50 / 901 51 234
E-post: ingar.gangas@live.no

Kasserer: Kari Mangelrød,
Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke.
Tlf. 33 11 24 05 / 915 58 562
E-post: bibelskolen@nll.no
Bankgiro: 3000 22 26193
Dansk bankgiro: (4665) 10639360
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
Bankgiro: 3000 22 26193
E-post: bibelskolen@nll.no

Rektor: Per Bergene Holm, Holmveien 20,
3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96 / 995 09 060

INTERNETT: www.nll.no

Verdens lys

«Igen talte Jesus til dem og sa: Jeg er verdens lys! Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.»
Joh 8:12

Det var *noen* som ventet på «Israels trøst». De var ikke mange. Gamle Simeon var en av dem. Han var en rettferdig og gudfryktig mann. «Det var åpenbaret ham at han ikke skulle se døden før han hadde sett Herrens Messias» (Luk 2:26).

Den Hellige Ånd drev ham til templet i Jerusalem, og da han møtte Maria og Josef med barnet, utbrøt han: «Herre, nå kan du la din tjener fare herfra i fred, etter ditt ord, for mine øyne har sett din frelse, som du har beredt for alle folks åsyn, et lys til åpenbaring for hedningene, og en herlighet for ditt folk Israel» (2:29-32).

Jesus er verdens lys. Men ikke alle tok imot ham, bare noen få. Slik er det i dag også. Mørket er stort. Menneskehjertet er forblindet. Mange vandrer i mørket – uten håp og uten Gud i verden.

Hører du engelens gledesbudskap til hyrdene på Betlehemsmarken? Nå lyder det til deg: «Frykt ikke! For se, jeg forkynner dere en stor glede – en glede for alt folket. I dag er det født dere en frelses, som er Messias, Herren – i Davids by» (Luk 2:10-11).

Men du må gjøre som hyrdene: Skynd deg av sted for å finne barnet og ta imot ham som din frelses!

Ingar Gangås

En annerledes jul

Av Marit Gangås

Det har gått noen år er siden vi feiret jul i Bolivia i Sør-Amerika. Mye var annerledes enn i vårt overflods-Norge: folket, kulturen, tradisjonene og den ytre rammen.

Snøtunge grantrær og vinterkulde – det forbinder vi med rammen rundt julefeiringen vår. Der ute kommer julen midt i den varmeste årstiden (om regntiden lar vente på seg), med brunsvidde sletter der de enkle jordhusene med bølgeblakktak nesten går i ett med det grå landskapet.

Støv og søppel samler seg rundt hushjørnene, der løshundene roter rundt i håp om å stille sulten. Ja, de mest fattige oppsøker også disse søppelplassene for om mulig å finne noe som andre har kastet fra seg.

Men i sentrumsgatene i byen vår, Cochabamba, ble det pyntet med glitter og stas og fine utstillinger lenge før jul. Julestallen med Maria, Josef og det vesle Jesus-barnet fant vi i alle størrelser og utførelser. Bolivianerne

er et religiøst folk, og jomfru Maria er en sentral skikkelse i den katolske tradisjonen. På markeds plassene var det også rikelig utvalg av gaveartikler, klær, sko og matvarer av alle slag, for de som hadde penger å kjøpe for.

Der, som i mange andre land i verden, er det stor forskjell på fattig og rik. Tiggere på gatehjørner eller utenfor husdørene var et dagligdags syn, men de økte ofte i antall i tiden før jul. – En utstrakt hånd med bønn om almisser, et brød eller andre ting den rike hadde til overs. Gaven ble tatt imot med takk og velsignelse over den som gav.

Så kom julften. Det meste var ferdig forberedt til vår «norske» julefeiring, og jeg visste at barna våre så med forventning frem til julekvelden som var der om noen få timer. Jeg så ut av kjøkkenvinduet på det eneste treet vi hadde – den nydelige julesjernen. Det var det eneste som minnet oss om jul – ute. De små potteplantene som vi kjente så godt fra tiden i Norge, vokser

Innhold, desember 2012

Verdens lys. Av Ingar Gangås	side 2
En annerledes jul. Av Marit Gangås	side 3
Korleis eg kom gjennom til liv i Gud. Av Samson Lid	side 5
En frelser er født. Av Ludvig Hope	side 11
Glimt fra Bolivia og Peru. Tekst og foto: Ingar Gangås	side 14
Jesus tok bolig iblant oss. Av Ingar Gangås	side 18
Når ekteskapet angripes. Intervju med Øivind Andersen	side 21
Det hev ei rose sprunge. Julesang	side 24

seg store som trær under sørlige strøk.

Men jeg klarte ikke helt å slippe gleden til, med tanke på alle de rundt oss som knapt hadde mat på bordet, langt mindre nye klær og gaver til barna sine.

Jeg fikk ikke ro på meg og tenkte på ei fattig åttebarns-mor jeg kjente fra kvinneforeningen i kirken.

Ute var solen stikkende – tretti plussgrader var ikke akkurat det en nordmann ønsket seg til jul.

Full av tanker trasket jeg over den åpne sletten bort til hennes enkle jordhus. Jeg visste ikke om hun var hjemme. Nylig hadde mannen kommet full og brutal hjem og jaget både henne og barna på dør. Redde og forskremte måtte de søke ly og seng for natta i maisåkeren utenfor. Dette var ikke noe ukjent tilholdssted for dem. Selv om dagen var het, var det lite hjelp i det da natten kom. I en høyde av 2 500 meter over havet blir temperatursvingningene store, like sør for ekvator.

Hun var ingen tigger, men slet og strevde med litt klesvask her og der, og fikk på den måten noen slanter. Men det rakk knapt til de mange sultne magene.

Det er vanskelig å beskrive hva jeg følte da jeg kom dit. Hun var i alle fall der. Jeg trådte inn på jordgulvet i det enkle rommet. Et par-tre senger stod langs veggene, et enkelt bord – knapt en stol å sitte på. De få eiendelene deres lå i pappesker under sengene. På et lite gassbluss ble maten kokt.

Veggene var slitte, ingen bilder, bare en reklameplakat hang på skakke. Beskjemmet kom jeg frem med bære-

nettene mine – brukte klær, som våre barn ikke trengte – mat som jeg visste at de var glad i etter sin tradisjon, og noen leker jeg fant fra overfloden på barnerommet hjemme.

Og i hjemmet deres ble det jul. Takk-nemlige barneansikter og et tårevått mors-kinn vitnet om det. For meg ble dette til ettertanke både den julafoten og mange ganger siden.

Det går an å kjenne seg fattig i all sin rikdom. Mange nordmenn opplever nok julen slik. Det går også an å bli rik midt i all sin fattigdom.

«For dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde, at han for deres skyld ble fattig da han var rik, for at dere ved hans fattigdom skulle bli rike» (2Kor 8:9).

«Herren er nær hos dem som har et sønderbrutt hjerte, og han frelser dem som har en sønderknust ånd» (Sal 34:19).

Får Jesus plass i ditt hjerte, enten du er nordmann eller bolivianer, da blir det ekte jul – med rikdom midt i din fattigdom. Tenk å få eie syndenes forlatelse, fred med Gud og håp om evig liv sammen med Jesus!

L&E

Vi ønsker alle våre lesere
en velsignet julehøytid
og et godt nytt år!
Red.

Korleis eg kom gjennom til liv i Gud

Av Samson Lid (1917 - 2000)

Vekking rundt århundreskiftet

Utover hausten i 1902 var det liksom det livna til i det kristelege arbeidet inne i Norheimsund. Folket byrja søkja til bedehuset. Dette gledde dei gamle truande venene der inne, og dei la opp til festar og stor aktivitet i julehelga. Så kom julaftan, og det rauk opp til storm, med orkan i bygene. På juledagsmorgon stilna stormen, men då spurdest det i bygda at tre mann frå Kaldestad, to brør og sonen til den eine, var drukna om natta då dei hadde gjort freistnad på å redda ei skuta som låg forankra ute på Sundet.

I ei av «Kvammabøkene» våre, står det å lesa at det var fire mann som gjekk ut i bergingsbåten, og berre den eine av dei unge brørne klarte å symja til lands og bergea livet. To av dei omkomne fann dei att i sjøen, men den tredje vart borte for alltid. Gjennom det som hende der ute på Kaldestad denne julenatta, fekk folket i bygdene her eit spesielt kall frå Gud. Dei frilynde ungdomslaga avlyste alle sine tilstellingar i jula, og folket sökte til bedehuset. Mange trøng hjelpe i sitt forhold til Gud, og slik byrja vekkinga i Norheimsund i 1903.

Her fekk Johannes Brandtzæg og mange av hans medarbeidarar koma til hjelp. Denne vekkinga gjekk òg vidare til Øystese og seinare til Steinsdalen, og gjennom ho vann Brandtzæg seg mange trufaste vene som seinare vart dei leiande i arbeidet for Kinamisjonen

her i bygdene fram gjennom 1920- og 30-åra.

Men i denne tida gjekk òg det frilynde ungdomsarbeidet sterkt fram i bygda vår, og her vart me unge med. Det vil ikkje seia at me ikkje gjekk i kyrkja og bedehus, men me kom likevel bort ifrå Gud og gjekk våre eigne vregar. Men Gud gav ikkje opp; «Han tala mange gonger og på mange måtar», som det står i Hebrearbrevet (1:1).

Ungdomsår

Eg er fødd i 1917, og gjennom skule- og konfirmasjonstid fekk eg kristen kunnskap som Den Heilage Ande kunne nyitta i si tid.

Under krigen på Kvamskogen i 1940 måtte eg sjå fleire av mine gode vene liggja att på slagmarka. Den kvelden ropa eg til Gud om frelse, og lova at dersom Gud kunne spa meg frå dei tyske kulene, skulle eg bli hans. Men også denne gongen, som så mange gonger før, braut eg løftet og gjekk mine eigne vregar.

Hausten 1942 reiste eg til Nordfjord i Sogn på handelsskule. Eg var då 25 år gammal. Straks før jul blei eg sjuk og innlagt på sjukehuset. Ein kveld kom tyskarane og forlangte at me sivile måtte ut, for dei hadde bruk for sjukehuset. Eg må vedgå at humøret stod ikkje særleg høgt då eg den kvelden kom heim til ein kald hybel. Men på skrivebordet mitt låg det fleire brev

heimanfrå. Alle desse breva hadde den same nyheita å fortelja: Det var brote ut vekking i Steinsdalen, og mange av mine tidlegare kameratar var komne med, som dei kalla det. Det første som rann meg i hugen den kvelden, var at då eg no skulle heim på juleferie om nokre dagar, måtte også eg nyitta den laglege tida. Bestemminga blei teken på nytt, og det var berre så vidt at eg ikkje sa det til skulekameratane mine då me sto på Strandkaien i Bergen og ynskte kvar andre ei god jul etter ei lang og munter natt ombord på Hurtigruta. Men motet svikta som så mange gonger før.

Heim til jul

Denne gongen var det rart å koma heim til jul. Kven eg møtte, så kom samtala før eller sidan inn på vekkinga, og kven som var komne med. Talaren, Johannes Amland frå Kinamisjonen, som hadde verka der framover hausten, var no reist heim til jul. Men sundagskvelden før jul var det tillyst møte ved Halvor Fotland i Steinsdalen bedehus. Fotland var ein høgvord mann i bygda. Han overtok som styrar på Framnes etter at Brandtzæg flytta til Oslo, og denne styrarplassen hadde han heilt fram til 1937, då Hans Sandvoll overtok. Om kvelden synte det seg at det ikkje berre var eg som hadde tenkt å høyra kva Fotland hadde å bæra fram, for då eg kom til bedehuset, var huset fullt, slik at min plass vart i ei trapp ute i gangen.

Men ein kveld mellom helgane kom Samson Vik og heldt eit møte. Då tok eg ut i tide og kom inn. Det var ikkje så

mykje folk på møte denne kvelden, og på ettermøtet bøygde eg kne saman med alle dei andre som var på møte. Mange kom etterpå og ynskte meg velkommen i laget. Kva var det som hadde hendt? Jau, eg hadde teke mi beslutning, som eg òg var tenkt å halda. Eg er i dag ikkje i tvil om at dette var den beste beslutninga eg har teke i heile mitt liv. Men vegen blei meg både tung og lang før eg fekk sjå meg løyst og fri i det som Jesus gjorde i min stad der på Golgata og at alt var av nåde i han.

Attende til kvardagen

Eg måtte reisa attende til skulen etter nyttår, så eg fekk ikkje vera med på fleire møte i Steinsdalen bedehus. Før eg reiste, kom bror min og gav meg eit nytestamente og feste eit lite gullkors til jakkeslaget mitt. Han visste nok at det ville ikkje verta så lett å møta dei gamle kameratane att. Men no hadde eg teke mi beslutning, som eg var bestemt på å halda. Det fekk kosta kva det kosta ville, eg ville no leva mitt liv som ein kristen. Men det var lenge sidan eg hadde vore i lag med Guds folk, og Bibelen var blitt framand for meg. Likevel merka eg at barnetrua var der. Gud hadde ikkje sleppt meg, og eg bad inderleg til Gud at han måtte hjelpa meg til å leva eit liv som kunne vera han til æra, og til frelse for meg.

På turen nordover viste det seg at Gud også hadde lagt denne situasjonen til rette for meg. Eg reiste sein om kvelden med Hurtigruta frå Bergen, og tidleg morgonen etter kunne eg liggja på lugaren min og høyra på samtalene

ute på gangane, mellom elevane som var komne ombord fram over natta. Her vart alle nyhende diskuterte, og mellom anna var her ein som kunne fortelja nytt, at Lid'en var blitt gudleg medan han hadde vore heime i julehelga. Dette vart til stor lette for meg, og mange aksepterte at eg ikkje ville gå dei same vegane som tidlegare. Seinare syntet det seg at det var fleire på skulen som var i same stilling som meg. Dei hadde gjeve seg over til Gud medan dei var heime på juleferie.

Som venta vart dette ei hard tid for oss. Men så ein sundagskveld kom det to jenter til meg og spurde om eg ville vera med dei på møte i elevlaget på Gymnaset. Det sa eg sjølv sagt mykje takk til, og her fann eg nye vener som forstod meg betre. Mange av desse var i same situasjon som eg. Me levde på ei beslutning me hadde teke med oss sjølve, utan at Den Heilage Ande sitt ljós hadde openberra evangeliet for hjarto. For mitt vedkomande bad eg heile tida til Gud om hjelp til å leggja av synda og bli eit nytt menneske som kunne vera Gud til æra. Men dette syntest eg lukkast lite for meg. Eg blei meir og meir fortruleg med at dette ikkje var mogleg for meg, og som det står i songen: «Lenge jeg tenkte Gud ikke skjenkte, nåde til den som fattedes alt».

Slik gjekk vinteren, og om våren kom eg heimatt til Steinsdalen. Der hadde vekkinga stilna og flokken var ikkje lenger så stor. Men endå var her ein flokk av både unge og eldre som trufast slutta opp om dei faste bønemøta

Møtekalender

Desember

08.-09.	Askim Ingar Gangås Jan Ove Heggdal
09.	Sannidal
14.-16.	Reidar Heian Trondheim Ingar Gangås

om onsdagskveldane. I denne flokken fann også eg min plass. Eg var då trulova med Gudrun, som var frå Bøhn, og far hennar, Olav, var ein av desse venene til Brandtzæg som fekk tru seg frelse under vekkinga i 1903.

Kinamisjonen i Steinsdalen

Olav Bøhn hadde gjennom alle desse åra vore ein leiar for Kinamisjonen sitt arbeid her i Steinsdalen, og i heimen hans var alle tilreisande forkynnara velkomne, men Kinamisjonen var likevel hjartebarnet på Bøhn. Sjølv om forkynnaren som hadde stått i vekkinga fram over vinteren, no var slutta, så var møteverksemda stor. Mange av dei eldre talarane frå Kinamisjonen besøkte oss ofte, og etter møta om kveldane samlast me unge i stova på Bøhn. Der song me og samtala ofte med forkynnarane.

Mange av desse forstod nok korleis me hadde det, og freista å hjelpa oss, men diverre lukkast det så lite. Mange av talarane hadde òg vore ute på misjonsmarka, og kunne fortelja om sitt

arbeid der ute. Såleis vaks både eg og mange av dei unge opp i arbeidet for Kinamisjonen. Me såg det slik at Gud kalla oss til dette arbeidet, som seinare fekk namnet Norsk Luthersk Misjons-samband. Dette arbeidet vart me glade i og deltok så langt me kunne.

For min del vart eg meir og meir oppteken i forretningslivet idet eg byrja byggja opp mi eiga verksemd. Eg prøvde å halda fram i sundagsskulen og tok del i anna kristeleg arbeid. Eg kunne ikkje forstå kvifor Gud ikkje kunne opne ein veg for meg òg, slik eg etter kvart skjøna at han hadde gjort for mange av dei som eg vandra saman med. Slik vaks det opp ein kritikk i mitt hjarta mot Gud, samstundes som arbeidspresset i verksemda auka frå år til år.

I Norheimsund hadde det vakse fram ein fin ungdomsflokk, og det var og ein del yngre ektepar mellom desse. Dei arbeidde i regi av Indremisjonen og hadde sitt eige styre og kalla sjølve sine arbeidarar for verksemda dei dreiv i bedehuset. Både haust og vår hadde dei sine ungdomsveker, og til desse samlingane møtte folket opp. Me frå Steinsdalen gjekk òg på desse samlingane.

På etterjulswinteren i 1957 kom Henrik Røykenes til Norheimsund og heldt nokså mange møter, og Gud talte til oss på ein særskilt måte i Ordet som han fekk bæra fram for oss. Mange av oss kom i store åndelege vanskar, og bad om forbøn. Men løysinga kom ikkje medan Røykenes var i Norheimsund, og mange gjekk ut over våren og hadde det vondt. Me fekk ikkje tru at

me hadde det rett med Gud, og livet vart eit stort strev.

Sommarskulen på Valen

Sommaren 1957 skulle Misjons-sambandet ha sommarskule på Valen i Sunnhordland. Derfor tok me på verksemda ferien i den tida, så eg og kunne få vera med. Men det var likevel ikkje så enkelt å koma i veg, for heime hadde me mange små born, så kona kunne ikkje få vera med, og det vart ingen ferie på henne. Hjå Brigit Bøhn var dei i den same situasjon, men til slutt vart det til at Brigit og eg skulle reisa, og konene vera heime som vanleg.

Forkynnaraane på sommarskulen var Gudmund Hjorthaug, misjonær Ørsta-vik og Ole Brandal m. fl. Desse dagane på Valen blei nokre merkelege dagar der Gud arbeidde. Ordet blei forkynt på ein slik måte at me blei skuldige for Gud som aldri før. For min del fekk eg sjå inn i mitt eige hjarta på ein måte som aldri før i dei 14 åra som var gått sidan eg overgav meg til Gud der heime i Dalen.

No var eg blitt ein syndar som ikkje på noko vis heldt mål for Gud. Det hadde nok mange gonger vore vanskeleg tidlegare òg, men aldri som dette. I det store og heile så rekna eg meg ikkje som nokon større syndar enn alle dei andre, og eg hadde gjort alt eg kunne for å leva eit reint og redeleg kristenliv. Men no ramla det alt saman for meg.

Eg hadde nok ikkje tidlegare oppdaga det som står i Rom 7:18-19: «For eg veit at i meg, det vil segja i kjøtet mitt, bur inkje godt; viljen hev eg, men

gjera det gode vinn eg ikkje: for eg gjer ikkje det gode som eg vil, men det vonde som eg ikkje vil, det gjer eg».

Eg var komen til sommarskulen med det eine ynskje at Gud måtte opna veg for meg, så eg kunne få gleda meg i frelsa som dei andre. Det var berre ein ting som låg i min tanke, at Gud måtte gjera noko i meg. Eg hadde heller ikkje oppdaga kva som står i dei første versa i Romarbrevet 8, som lyder slik: «Så finst det då ingi fordøming for dei som er i Kristus Jesus; for lovi åt livsens Ande hev i Kristus Jesus gjort meg fri frå lovi åt syndi og dauden. For det som var umogleg for lovi, av di ho var

maktaus på grunn av kjøtet, *det gjorde Gud*, då han sende sin eigen Son i syndig kjøts likning og for syndi skuld og fordømde syndi i kjøtet, så kravet åt lovi skulle verta fullnøgt i oss, me som ikkje ferdast etter kjøtet, men etter Anden».

Alt dette hadde eg oversett, og stadig stilt krav til meg sjølv. I denne stillinga bad eg underleg til Gud om at han måtte visa meg veg. Men alt stengde seg meir og meir til, og til slutt måtte eg erkjenna for Brigt, romkameraten min, at no såg eg det umogleg for meg å bli frelst. Eg hadde derfor bestemt meg for å gje opp det heile, og han hadde ikkje

Nyttårssamling

29. desember - 1. januar
Bibelskolen på Fossnes, Vestfold

Lørdag

19.00 Martin Fjære

Søndag

10.00 Asger Jensen
11.30 Dag Rune Lid
16.00 Per Bergene Holm
19.00 Asger Jensen

Mandag (nyttårsaften)

10.00 Asger Jensen
11.30 Martin Fjære
15.00 Dag Rune Lid
21.00 Per Bergene Holm

Tirsdag (nyttårsdag)

11.00 Asger Jensen

Priser

Full pensjon hele leiren:	kr 800
Døgnpris voksen:	kr 300
(Kun nyttårsaften):	kr 200
Ungdom 13-17/studenter:	kr 600
Døgnpris 13-17/studenter:	kr 200
(Kun nyttårsaften):	kr 150
Barn 6-12 år:	kr 450
Døgnpris barn 6-12 år:	kr 150
(Kun nyttårsaften):	kr 100
Maks familiepris:	kr 2200

Påmelding

André Heian. Tlf. 411 01 223.

E-post: andre@heian.se

Vær rask med påmelding! Det er plassbegrensning. Påmelding innen 10. des.

noko å leggja imot, for eg synest å ha prøvd alle utvegar. Eg hadde lyst å reisa ifrå det heile med ein gong, men eg hadde lova ein familie at dei skulle få køyra med meg etter at sommarskulen var ferdig og måtte derfor stansa. I denne situasjonen var eg då eg på neste møte hadde plassert meg på bakerste benk nede ved døra. Ole Brandal skulle ha denne timen. Emnet for bibeltimen som Brandal heldt, var «Omvending». (Talen ble gjengitt i L&E nr. 5-6/2012. *Red. anm.*) Då han avslutta talen sin, visste han ikkje at det sat ein nede ved døra som hadde vorte møtt med Andens openberring, gjennom det som han hadde fått nåde til å bæra fram i lydnad mot Ordet.

Frelst av nåde

Eg hadde gjennom alle desse åra slite ut ein Bibel med å leita etter ein veg som kunne gjera meg til eit betre menneske, og bede Gud om hjelp til dette. Eg syntest dette hadde lukkast så lite, sjølv om eg hadde brukt alle mine ledige stunder i arbeidet for misjonen og Guds rike. Likevel stod spørsmålet der: «Kva skal eg gjera for å verta frelst?»

Møtekalender

Januar

13.	Sannidal Olaf Klavenæs
22.-27.	Bangsund Per Bergene Holm
25.-27.	Østre Kvelde Immanuel Fuglsang

Men medan eg vart sitjande og høyra på denne talen, viste det seg at Brandal her drog fram korleis eg hadde levd mitt liv i alle dei 14 åra sidan eg overgav meg til Gud, der heime i Steinsdalen. Eg hadde levd under lova. Og Ordet seier klart at den som lever under lova, er ikkje under nåden. Dette måtte eg i denne stund gjeva han rett i.

Med eitt var det som om det var trekt ei gardin frå mitt indre auga. Eg fekk sjå desse som låg i ørkenen, stukne av giftige ormar, utan von. Men dei som såg på koparormen vart lækte. Her møtte eg evangeliet. Her vart løysinga for meg òg. Det står omtala i 4Mos 21:8-9, og likeeins i Joh 3 om Nikodemus, som heller ikkje forstod dette. Men Jesus sa til han: «Ingen kan sjå Guds rike utan han vert fødd på nytt». Her låg løysinga for meg òg. Det er åleine eit Guds under for kvar den som får sjå seg frelst som det står i Joh 3:16: «For so elskar Gud verdi at han gav son sin, den einborne, so kvar den som trur på han, ikkje skal verta fortapt, men hava æveleg liv».

Dette hadde eg aldri fått sett inn i før på denne måten, og dette løyste ut ei glede og ein hjartefred som ikkje kan forklarast med ord! Dette kunne eg ikkje halda for meg sjølv, men bad Færrevåg, som var møteleiar, om å få seia nokre ord før møtet var slutta den kvelden.

Med få ord fortalte eg møtelyden at i dag hadde eg, for fyrste gongen i mitt liv, fått sett meg frelst av nåde i Jesus Kristus åleine – i det verket *han* gjorde på Golgata for syndaren. □

En frelser er født

Av Ludvig Hope

«Men engelen sa til dem: Frykt ikke! For se, jeg forkynner dere en stor glede – en glede for alt folket. I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren – i Davids by.»

Luk 2:10-11

Frelseren er kommet, Jesus Kristus! Han kjenner oss. Han vet at vi ikke kan berge oss selv. Og så har han besluttet å redde oss, om han får lov.

Han steg ned til oss, lot seg føde som menneske og gikk inn under våre kår. Fra første stund drog pusten her på denne syndefulle jord lot han en himmelsk hærskare synge ut disse fagre, jubelfylte ordene: «I dag er det født dere en frelser».

Tenk om alle mennesker virkelig hørte dette! Tenk om de *trodde* det og vendte seg til Kristus!

Tenk om menneskeheten gav opp strevet med å frelse seg selv og heller søkte frelse hos Kristus! Da ville gåten vært løst med en gang. Men dette skjønner de ikke, disse stolte og selv-gode menneskene, nei, de *vil* ikke heller. Så må de enda en gang prøve sin egen vei.

Men til slutt vil alt smuldre bort, alt håp om redning ved menneskemakt vil være ute. Først da vil mennesket bøye sin stolte nakke for *Frelseren*.

Det er min overbevisning at det ikke finnes noen hjelp for oss utenom Kristus. Men det er også min tro at en

gang skal hvert kne bøye seg og alle tunger sanne at han er *Herren*. Måtte ingen av oss være blant dem som først erkjenner dette ved porten til pinens sted!

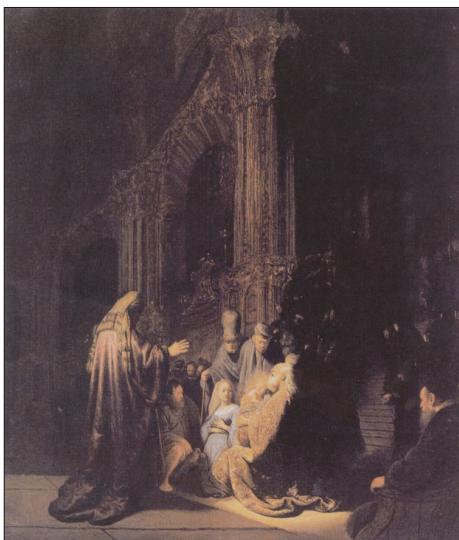
Den som kunne hjelpe folk til å se dette! Den som kunne åpne ører, øyne og hjerter for at Frelseren er født!

Det er en sår tanke dette at tiden forsvinner og at slekten skal lide og lengte uten å finne Frelseren, og det er en tung byrde for alle dem som selv har opplevd at Kristus kan hjelpe. Men brodden i denne nøden er at de ikke vil erkjenne at de er hjelpløse og *trenger* en frelser.

Du som leser dette, du som år etter år har hørt ordet om Frelseren, du som satt på fanget til mor og far og lærte å synge om ham som kom til jord – *er du frelst?*

Har du i ham funnet vegen ut fra den avmakt og dom som ligger over livet? Vet du hva det vil si at en frelser er født?

Om du ikke vet det, så vil jeg be deg så godt jeg kan, at du nå i dag tar imot Frelseren. La ikke flere år av livet ditt gå uten at du finner ham som gav seg selv for oss, så vi skulle bli frelst. Du kan nok synes at det går an å leve borte fra ham. Men det kommer en dag da du skal dø og gjøre regnskap for livet ditt framfor den hellige Gud. Da vil du ikke klare deg uten Frelseren. Han som ble lagt i krybben må stå ved vår side, om det da skal gå oss godt. →

«Simeon med Jesusbarnet» Rembrandt (1630)

Kanskje nettopp denne julledagen er den avgjørende dagen for deg. Om du nå gav deg til ham, så ville du for alltid bære denne dagen med deg i ditt minne som den fagreste i ditt liv.

Selv var jeg en gang en vill, tankelös ungdom, uten fred og uten kraft til å vinne over en eneste synd i mitt liv. Så kom den store dagen da jeg gav mitt liv til ham som i Guds ord har lovt å frelse meg. Nå er jeg ikke lenger ung, men i alle disse årene har han vært min frelser – det kan jeg ikke nekte. Han har aldri snudd meg ryggen, men hjulpet meg i all min nød og hjelpe løshet. Fikk jeg sår i striden, så helbredet han dem. Gikk jeg med tunge, tvilende tanker, kom han med lys. Alt godt som finnes i mitt liv, har jeg fått av ham.

Til denne Frelseren, som jeg selv har lært å kjenne, ber jeg deg nå. Jeg

kan ikke tvinge deg, vil heller ikke, men jeg kan be deg om å komme. Ikke en gang Gud kan tvinge deg.

*«Men finner du ham,
da finner du alt
hva hjertet kan evig begjære.
Da reiser seg etter hvert håp som falt
og blekner så aldri mere.»*
(Wilhelm Andreas Wexels)

Om jeg har lært å kjenne mennesket rett, så er det nok mange som gjerne kan tenke seg å bli frelst, men de kan ikke finne fram. De lengter etter fred, de ber Gud om denne freden, de kunne gi fra seg hva som helst for å få fred, men de kommer ikke lenger. Er det ingen utvei?

Jo, det *er* en utvei, bare du kunne få øye på den. Om du nå en ørliten stund ville vende blikket ditt bort fra deg selv og til Frelseren, var du berget. Men du går bare og grubler over deg selv, og så finner du aldri noe annet enn det som er galt. Så prøver du å rette på det for vendte hjertet ditt, men det mislykkes, og så gir du opp.

Hør nå på meg en liten stund! I ditt eget hjerte skal du lete etter grunnen til at du *trenger* en frelser. Når du så har funnet ut at du ikke kan hjelpe deg selv, skal du vende deg til Kristus. Du skal ikke lete i ditt hjerte etter frelse. Du skal legge hele ditt liv på ham, så tar han din skyld og du får hans fortjeneste.

Dette skal du tro. Du skal – i åndelig mening – ta ham i armene dine som gamle Simeon gjorde. Da er du frelst.

Ikke fordi *du* er god, men fordi *han* er det. Dette er veien til Frelseren.

*«Meg til frelse jeg intet vet
uten deg, Guds Lam.
Ene i din rettferdighet
skjules all min skam.»*
(Jonas Pettersen)

Men også mange av dem som en gang fant fram til fred, og som i salig glede sang julesangen, kom på nytt inn i mørke og ufred. Det er så mye som også møter en kristen her i livet. Alt går stundom på tverke. Livet ditt ble ikke slik som du tenkte, enten du nå ser på det rent menneskelige eller det kristelige. Heimen du bygde og barna Gud gav deg, ble til sorg og klage for deg. Alt det du var og det du er, ligger over deg som en tung byrde og som ei mørk sky. Du som var så glad, og som sang som en lerke, du synger ikke lenger. Du er motløs og tyngt av skyld og skam. Fra ditt hjerte strømmer det sukk i stedet for sang.

Å ja, det er nok flere enn du som har grunn til å sukke. Vi er mange som bærer på den samme klage. Det gikk ikke slik som vi ville, og som det også skulle ha gått. Vi er mange som skjemmes fordi vi ikke rakk lenger, til ære for ham som gav oss så mye.

Men av den grunn har vi slett ingen rett eller grunn til å gi opp eller gjemme på tvilstanker. *Også for oss er det født en frelser!*

Han ble ikke født bare for å være vår frelser den første gangen vi kom til ham som hjelpehelte arminger. Han

er heller ikke frelser bare for dem som har medgang i livet og synes få alt til å lykkes. Han er vår frelser *alltid* – også for dem som ikke får det til, men som hele livet igjennom må ha hjelp om igjen og om igjen. Også denne julehelgen er han slik.

Denne trøsten skal du gripe på nytt, akkurat som du første gangen grep den og fant fred. I dag skal du igjen vende blikket bort fra deg selv og til frelseren din. Enda en gang skal du få stole på ham.

Dersom du våger dette spranget, drukner all din sorg og synd i Guds store frelseshav. Så synger vi på nytt «om den dype fred, så helvete skal skjelve ved vår julesang å høre».

Du motløse, trette kristne, gi din frelser denne ære! Gi ham den store julegaven, som han fremfor noe annet setter pris på å få, den at du stoler på ham og tror at han er nok for deg også nå.

Da feirer du jul etter Guds vilje, fordi du da tar imot Jesus, frelseren din.

*«Og blandes enn min frydesang
med gråt og dype sukke,
så skal dog korsets hårde tvang
meg aldri munnen lukke.
Når hjertet sitter mest beklemt,
se, da blir frydens harpe stemt
så den kan bedre klinge.
Og korset selv, når Jesus vil,
må også hjelpe sjelen til
en lovsang ham å bringe»*
(Hans Adolph Brorson).

«Mot målet», Lunde forlag 1945

Glimt fra Bolivia og Peru

Tekst og foto: Ingar Gangås

Gull-alpakkaen i Macusani

Quechua-indianerne på høysletta i Peru er et gjestfritt folk. Det fikk Marit og jeg oppleve på vår reise nå i oktober-november.

I landsbyen Macusani ble det servert store porsjoner med middagsmat. Da går det mest på alpakkakjøtt og chuño (frosne poteter som er blitt trampet på til saften er borte og senere soltørket).

Husene er av jordblokker. Jord isolerer ganske godt, og det trengs her i høyden hvor temperaturen gjerne ligger rundt null grader. På det kaldeste kan det bli flere kuldegrader, mens det

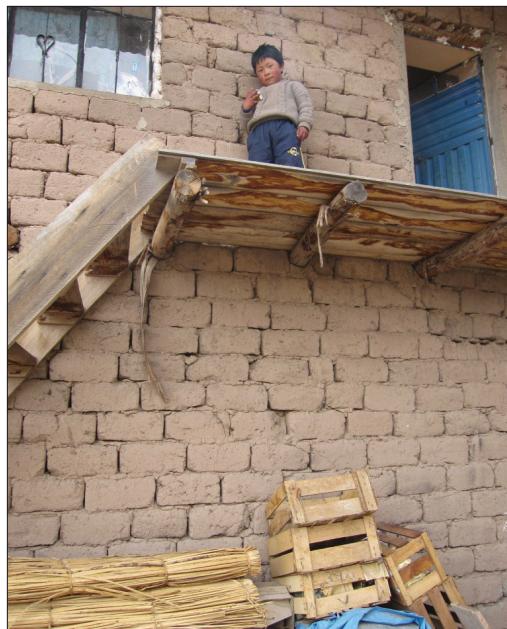

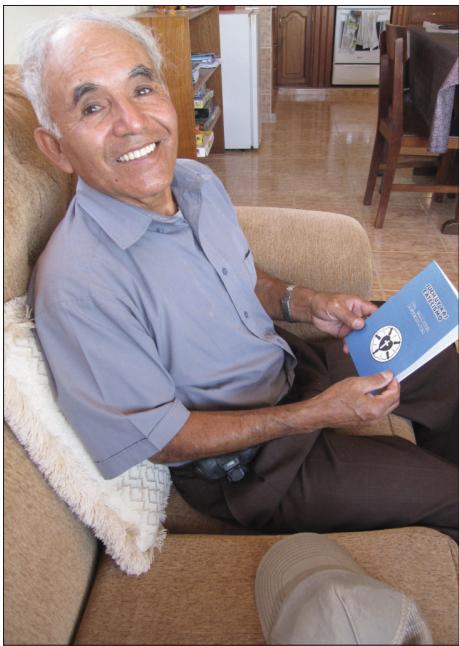
på dagtid kan svinge opp i 20 varme-grader i sola. Temperatursvingningene er veldig store.

Tidligere levde mange av hus-dyrhold: alpakka, llama, sau og kyr. I høyder på vel 4 300 meter (som her) trives alpakkaen best. Det er ikke rart at en alpakka er valgt til å pryde innkjøringen til landsbyen – i stedet for en gullkalv slik israelsfolket lagde seg.

Nå er prisene på ulla så lave at det nesten ikke lønner seg med alpakka lenger. Fattigdommen er stor. Den åndelige nøden er nok større.

Gull-alpakkaen, som er symbolet på indianernes rikdom, vitner nå om at denne verdens «gud» går tapt. Det er bare Jesus som kan gi en varig rikdom – en virkelig skatt i himmelen.

«Ambassadøren» Rafael Veizaga

Han er smilende som alltid, evangelist Rafael i Cochabamba, Bolivia. Nå har han oversatt flere hefter til quechua. Her gleder han seg over at Martin Luthers lille katekisme finnes på dette indianerspråket.

Rafael fortalte at han hadde besøkt flere landsbyer med evangeliet siden vi traff ham i fjor. Bilen (L&E nr. 3/2011) er til uvurderlig hjelp. Den har gått mange mil, men er fortsatt i drift.

Sønnen, Grover, er fremdeles på psykiatrisk sykehus. Det ble ingen misjonærtjeneste slik han tenkte da han begynte på medisinstudiet.

– Men han lever med Jesus og er et vitne på *sin* måte, forteller Rafael, og han er en stadig påminnelse om at dette jordlivet er forgjengelig. Som Guds barn har vi noe bedre i vente. Det gjelder å «vinne» himmelen.

«Forkynneren» Moises Josue

– Jeg levde et «hardt» liv og var en uskikkelig gutt. Men da jeg var sju år gammel tok jeg imot Jesus, og da ble det stor forandring i livet mitt. Min mor vitnet om Jesus før hun døde, og hun ville at jeg skulle være til hjelp for mine to yngre søskener, Maria (åtte år) og Claudia (tre år) når hun ikke lenger klarte mer.

Han er allerede en ung «forkynner», Moses Josva (hans navn på norsk), bare 12 år gammel. Vi møtte ham i byen Cochabamba i Bolivia. Bare 14 dager før vår ankomst, hadde han og to yngre søstre vært heldige og fått plass sammen på barnehjemmet «Villa Porvenir» som drives av misjonær Hanne Baardseth sammen med bolivianeren Gladys Espinoza.

Mor til de tre søsknene døde i mars, på treårsdagen til den yngste jenta. De har forskjellige fedre, alle tre, og de har ingen kontakt med fedrene.

– Men jeg har en «fadder» i USA som av og til sender meg penger til innkjøp av nødvendige ting, fortsetter Moises Josue, men jeg synes ikke at det er riktig å beholde alt for meg selv. Jeg deler med mine søskener. Ja, egentlig er vi som en stor søskenkflokk alle som bor her på barnehjemmet. Og vi er så heldige at vi får gå på en kristen skole her i nærheten. Hver lørdag er vi med på møte i menigheten som holder til der.

Jeg gav gutten et eksemplar av boken «Virkelig fri» av Gudmund Vinskei. Den er å få på spansk. Neste dag kom han gledesstrålende bort til meg og sa:

Moises Josue (12) med halvsøstrene Maria (8) og Claudia (3)

– Jeg har lest en god del allerede i den boken jeg fikk av deg. Den var virkelig god, og gir meg mye å tenke på.

Da vi reiste fra barnehjemmet dagen etter, var det jeg som hadde mye å tenke på.

Moises Josue er ennå veldig ung, men likevel så veslevoksen og moden. Hvem vet om ikke han kan bli en «Moses» og en «Josva» for sitt folk?

Det nærmer seg 50 barn på dette barnehjemmet. Vær med å be for Hanne og Gladys, deres medhjelpere og alle barna!

Jesus tok bolig iblant oss

Av Ingar Gangås

«Det sanne lys, som opplyser hvert menneske, var i ferd med å komme til verden. Han var i verden, og verden er blitt til ved ham, og verden kjente ham ikke. Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham. Men alle dem som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn, de er ikke født av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av Gud.»

Joh 1:9-13

Den største kjærlighet som verden noen gang har sett, ble åpenbart på Golgata. Der hang Guds enbårne Sønn – som menneskehets stedfortreder – under Guds vrede og dom. Han måtte smake den straff som lå på oss alle etter syndefallet.

I majestetiske ordelag – under Guds inspirasjon – forteller apostelen Johannes om det som skjedde da Jesus kom til vår jord som verdens frelser:

Det sanne lys, som opplyser hvert menneske, var i ferd med å komme til verden

Det er bare Jesus som kan gi menneskene lys og liv. Han opplyser *hvert* menneske slik at det først får se sannheten om seg selv, og dernest kan se Jesus som det sanne lys. Intet menneske er skjult for hans åsyn, eller kan gjemme seg for ham. Han opplyser *hvert* menneske. Nå var dette sanne lys

i ferd med å komme til verden. Tidens fylde var kommet. Det som Gud hadde forutsagt gjennom sine profeter, var i ferd med å skje. Jesus skulle begynne sin offisielle gjerning her på jorden. Løftet om Messias gikk i oppfyllelse.

Han var i verden, og verden er blitt til ved ham, og verden kjente ham ikke

Han var allerede nå i verden, den verden som han selv hadde skapt. Men verden gjenkjente ham ikke. Så forblindet var mennesket blitt etter syndefallet. Tenk om et barn skulle glemme sine foreldre! Det synes vi måtte være forferdelig. Men her står det om hele menneskeheten, at den ikke var i stand til å kjenne sin skaper igjen. Vi har ikke forutsetning for å skjonne hva det må ha smertet ham.

Når det står at han var «i» verden, betyr ikke det at han var «av» verden. Guds Sønn, den reine og syndfrie, kom ned fra himmelen og til vår ureine og syndfulle jord. Det svimler for vår tanke.

Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham

Allerede før Jesus ble menneske, hadde han bodd og virket blant sitt folk. Klippen som fulgte Israelsfolket under vandringen i ørkenen, var Kristus. Han hadde gitt seg til kjenne for dem gjennom Moses. Flere ganger hadde han

åpenbart seg gjennom tegn og under. Men da han kom til sitt eiendomsfolk, var de ikke i stand til å gjenkjenne ham, eller å ta imot ham.

Profeten Jesajas ord gikk i oppfyllelse: «Hør dere himler, og lytt til, du jord! For Herren taler: Barn har jeg oppfødd og fostret, men de har satt seg opp imot meg. En okse kjenner sin eier, og et esel sin herres krybbe. Men Israel kjenner ingen ting, mitt folk har ikke forstått noe» (Jes 1:2-3).

«Hans egne» betyr nok i første rekke Israel, som Guds utvalgte folk, men kan også oppfattes som skapningen generelt. Uttrykket «hans egne» må ikke forstås i absolutt forstand.

Det var «noen» som tok imot ham. Ennå var det en «liten rest» som ventet på «Israels trøst». Det var noen hyrder på marken som måtte se ham (Luk 2:15-16), og det var noen hedninger fra Østerland som oppsøkte ham (Mat 2:1-2).

Men alle dem som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn

Her er det ikke tale om dem som bare tar imot Jesus som et stort og godt menneske, men alle dem som tok imot *ham*. Det vil si: de som *tror på ham*. Bibelen bruker mange uttrykk for å beskrive hva det vil si å tro på Jesus, og høre ham til. →

Hyrdenes og Jesusbarnet. Norsk julekort.

I det følgende gis det en forklaring på hvem disse er. Felles for dem alle, er at de har fått denne rettigheten av Gud. Det bygger ikke på noe hos dem selv, men det er noe de har fått. Ordet «rett» kan oversettes «fullmakt». De har fått en fullmakt til å spise ved kongens bord, slik Mefiboset fikk det av kong David (2Sam 9:7). Som etterkommer av Saul, skulle Mefiboset vært utryddet. Men David forbarmet seg over ham for hans far, Jonatans skyld. Hver den som kommer til tro på Jesus, har fått denne fullmakt for Jesu skyld. Skriften kaller det å få barnekår hos Gud (Ef 1:5). Ingen menneskelig makt eller anstrengelse kan skape et Guds barn. Det må skje et under ved Den Hellige Ånd. Bibelen kaller det å bli født på ny.

De som tror på hans navn

Å tro på Jesus, er det samme som å tro på hans navn. Jesu-navnet er det eneste navn som kan frelse. «Han skal kalles Jesus, for han skal frelse sitt folk fra deres synder» (Mat 1:21).

Neste vers beskriver nærmere hva som karakteriserer dem som tror på ham:

De er ikke født av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke avmanns vilje, men av Gud

De er født av Gud. Det dreier seg om en *ny fødsel*, et under av Gud. Denne fødsel skjer ovenfra, uten menneskets medvirkning. Du får del i det ved troen, og ikke ved noen gjerning fra din side. Frelsen mottas uforskyldt

av bare nåde. Da blir det *ditt* det som Gud har gjort for deg i Jesus Kristus.

De er ikke født av blod. Det betyr at du ikke kan påberope deg å være en kristen fordi dine foreldre er det. Her er det ikke automatisk slik at du arver dine foreldres tro. Du kan ikke leve på deres kristendom.

Det er ikke av kjøds vilje. Lovgjerninger kan ikke frelse deg. Det hjelper ikke hvor fint og pyntelig du lever. Lovens vei er utelukket. Det er bare én som har oppfylt loven, og det er Jesus.

Det er heller ikke av manns vilje. Du kan ikke av deg selv bestemme deg for å bli en kristen. Verken en viljesbeslutning, eller en følelsesmessig opplevelse, kan gjøre deg til en kristen. Patriarken Jakob prøvde lenge å vinne Gud ved å bruke egne krefter. Men Herrens engel måtte sette ham ut av spill ved å slå hans hofteskål ut av ledd. Da ble han en hjelpelös tigger som gråt og ba om nåde (Hos 12: 4-5): «I mors liv holdt han sin bror i hælen, og i sin manndoms kraft kjempet han med Gud. Han kjempet med engelen og vant, han gråt og ba om nåde».

Når alt håp om frelse er ute, og alle menneskelige påfunn og anstrengelser er forgjeves, og Den Hellige Ånd får slippe til med sin opplysning og sin dragende makt, blir det en *hjertesak* å bli en kristen. Er du en av dem? Da må du bli frelst.

Hører du? Jesus tok bolig iblant oss. Måtte hans store kjærighet mot oss syndere bli åpenbart for ditt hjerte: Han kom for å frelse *deg*.

Når ekteskapet angripes

Intervju med Øivind Andersen

I forrige nummer fikk vi høre at det er bedre å få en ektefelle enn å ta seg til rette. Ekteskapet er innstiftet av Gud og står på en spesiell måtte under Guds velsignelse. Da er det ikke underlig at sjølefienden ønsker å ødelegge det. Her gir Øivind Andersen råd når ekteskapet angripes.

Red.

I dag opplever vi en sterk debatt omkring ekteskapet – og kriser i ekteskapet. Man får inntrykk av at det virkelig knaker i sammenføyningene, og i kjølvannet av dette, kommer også debatten om og eksperimenteringen med nye samlivsformer. En økende skilsmisseprosent taler sitt tydelige språk om påkjennингene i ekteskapet. Mange mener også at det aldri før har vært så mange ulykkelige ekteskap blant bekjennende kristne som i dag.

– Dette er også min erfaring i sjelersorg. Og jeg har snakket både med erfarte psykiatere, leger og sjælesørgere, som sier det samme, kommenterer Andersen. Det er mange ulykkelige mennesker bakom det som ikke ser så galt ut utenfra.

– Men hva er det da som kan ligge til grunn for en slik situasjon, Andersen?

– Det generelle svar er jo at de som lever i ekteskap, ikke innretter seg etter

Guds ord i sitt liv.

Men på dette feltet trengs det også mer konkret hjelp og veiledning, tilføyer Andersen.

– For det første: For mange vedkommende har det begynt galt. De har ikke fått en ektefelle, men de har som det heter «vært nødt til å gifte seg». Og det er ille når det er slik. Men om det nå har skjedd at en er blitt gravid utenom ekteskapet, så vet jeg ikke om jeg vil anbefale at det liksom skal være selvsagt at disse to skal gifte seg med hverandre. Uten at jeg ønsker å bli misforstått når jeg sier det jeg nå sier, så kan det være betenklig å la et syndefall føre ektefeller inn i et livsvarig, ulykkelig samliv. Mange vil nok påberope seg bestemte bud i Moseloven, men det er allikevel ett bud Jesus setter over alle bud i Moseloven i denne sammenheng, og det er selve kjærighetsbudet.

Vi har et eksakt eksempel på det i Johannesevangeliet (kapittel 8) hvor en kvinne er grepert i hor. Etter Moselovens klare utsagn skal hun steines, ingen tvil om det. Men de fører henne til Jesus for å høre hans mening, og vi kjenner svaret:

«Den av dere som er uten synd, han kaste den første sten på henne!».

Ingen våger å gjøre det. Ingen våger å fremtre som den som er uten synd. Så ble det ingen fordømmelse, og Jesus sier til henne: *«Heller ikke jeg fordømmer deg; gå bort, og synd ikke mer!».*

Hvorfor kan Jesus si det? Jo, Jesus visste at han var ansvarlig for denne kvinnens synd. Den har jeg tatt på meg og sonet. Om noen har falt i synd, falt i hor, så har Jesus tatt på seg ansvaret også for den synd. Og den som har synnet, kan få frelse hos Jesus, syndenes forlætelse, og tross alt bli en lykkelig kristen likevel. En kvinne er slett ikke nødt til å bli tvunget inn i et livsvarig ulykkelig forhold til en mann som hun kanskje egentlig avskyr.

Det behøver ikke fortsette galt

– Men nå er saken likevel den at mange ekteskap er begynt galt. Da regner mange med at det heller ikke kan annet enn fortsette galt. Men der vil jeg si de tar feil. Det har Jesus vist oss gjennom det første under han gjorde, fortsetter Andersen.

– Sitt første under gjorde Jesus i et bryllup i Kana. Der gjorde han vann til vin. Det er bare Gud som kan gjøre et slikt under, men det var en høyst menneskelig hjelp som Jesus gav der. Og dette er en anskuelsesundervisning, og Jesus vil vise oss gjennom dette under at han vil være i våre hjem. Og der i våre hjem, i våre ekteskap, vil han gjøre det umulige mulig.

Han vil gjøre nettopp det som ikke kan skje, og han vil gjøre det i våre menneskelige forhold. Det er egentlig lærdommen av det under Jesus gjorde i Kana. Har du sett det? Hvis ikke, så prøv å tenk litt på dette. Og jeg har sett hva dette har virket i ekteskap som har begynt galt, og som har fortsatt godt, til stor lykke.

Din ektefelle er Guds gave til deg

– Det kan også være mange andre grunner til ulykkelige ekteskap blant kristne. Og det som skjer blant kristne mennesker, kan også stå som en anskuelsesundervisning for dem som ikke er kristne. For det som gjelder for kristne, gjelder like mye for dem som ennå ikke er det. Og vi kan ikke føre inn andre ordninger for det ekteskapelige samliv, enn dem som Guds ord har gitt.

Andersen nevner her det vi kaller hustavlene i Bibelen, for eksempel i Efeserbrevet, kapittel 5, siste del – og enkelte avsnitt i siste del av Ord språkenes bok, og han fortsetter:

– Jeg vil nevne noen få kjensgjerninger. For det første: Se på din ektefelle som Guds gave til deg. I og med at dere er gift, og det er Guds vilje at dere skal leve sammen, er din ektefelle en Guds gave til deg. Det har slått meg hvor sjeldent jeg har møtt mennesker som har sett det slik. Men dette er svært viktig.

En gave har ikke betydning bare etter hva den er i seg selv. Den har først og fremst betydning etter hvem jeg har fått den av. Hvis du har fått en gave av kong Harald, da tenker du først og fremst på at den er fra *ham*. Det er det viktigste ved den gaven, ikke sant.

Har du fått en gave fra Gud, så må det viktigste ved den gaven være: *Henne* har Gud gitt meg. *Ham* har Gud gitt meg. Din ektefelle har et stempel som intet annet menneske har for deg. Det er Guds gave til deg. Har du prøvd å se slik på din ektefelle? Ja, du aner ikke hvilken velsignelse det fører med seg.

Det neste jeg vil nevne er: Overse din ektefelles feil, og tilgi. Vær alltid rede til å tilgi din ektefelles feil. Og i den sammenheng, vær alltid rede til å innrømme dine egne feil. Blir det trette eller konflikt, så spør deg selv: Har jeg skylden for dette? I svært mange tilfeller har nettopp du det. Prøv ikke å skynde på ektefellen, når du innerst ikke vet: Det er da min skyld.

Vær heller rede til å ta på deg for meget skyld, enn for lite. Hvor ektefellene har denne innstilling overfor hverandre, kan ikke djevelen få makten i et hjem og ødelegge det. Og en ting til, dette er det beste oppdragelsesmiddel for barna i et kristent hjem.

Andersen nevner også en tredje kjensgjerning som er viktig for samlivet i ekteskapet:

– Først vil jeg spørre mannen: Legger du merke til hva din hustru gjør for deg? Takker du henne for det hun strever med, takker du for alt hun gjør for å skaffe til huse, og for å lage mat og meget annet?

Mange menn overser det som hustruene gjør, og kommer alltid med krav. Når de kommer hjem fra sitt arbeid trette, så kommer de hjem i dårlig humør, skjenner, krever, er urettferdige mot hustruen, kommer til og med ofte med beskyldninger. Dette gjør ofte endatil kristne menn. Det er en fryktelig synd.

Enn om du når du kom hjem, sier: «Å, hvor godt det er å komme hjem, hvor godt det er å se deg. Hvor takknemlig jeg er for alt det du gjør for meg. Du gjør så mye for oss, og det

ville ikke være godt her i hjemmet hvis ikke du var slik som du er. Du kan tro jeg er takknemlig mot deg!».

Det er en annen tone. Det er ikke bedre med noen av oss enn at vi trenger litt takknemlighet og litt oppmuntring.

Og du som er hustru: Når din mann kommer trett hjem fra arbeidet, kommer du da til ham med allslags klage? At nå har den gutten vært uskikkelig og har gjort det, og nå har en datter vært slik, og den og den var sånn på skolen, og nå var du uheldig her og uheldig der. Det ene er galt og det andre er galt. Og så er det som om mannen blir overøst med alt som er galt når han kommer trett hjem.

Enn om du tok imot ham med vennlighet og sier: «Å, hvor godt det er at du kommer hjem. Det er hyggelig å se deg. Jeg skjønner du er trett, nå skal vi spise, nå skal du få slappe av og så skal vi ha det koselig». – Og så bruker dere de midler dere har, til å gjøre det godt for hverandre. Det er ikke det som dere sier i og for seg, men det er denne innstillingen som er så avgjørende. Takkneplighet skaper glede, og det gror og spirer etter alt som heter takknemlighet og gjensidig oppmuntring. Det er tilsynelatende små ting, og det er ting som det går an å begynne med, prøv og se!

Forts. i neste nummer

*Fra boken «Kåre Ekroll i samtale med Øivind Andersen»,
Lunde forlag, 1981*

Returadresse:
Lov og Evangelium
Rølfsnesvegen 892
5420 Rubbestadneset

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Det hev ei rose sprung

Det hev ei rose sprung
ut av ei rot så grann.
Som fedrane hev sunge:
Av Isai's rot ho rann,
og var ein blome blid
midt i den kalde vinter
ved mørke midnattstid.

Om denne rosa eine
er sagt Jesajas ord*.
Maria møy, den reine,
bar rosa til vår jord.
Og Herrens miskunnsmakt
det store under gjorde
som var i spådom sagt.

Guds rose ljuvleg angar
og skin i jordlivs natt.
Når hennar ljós oss fangar,
ho vert vår beste skatt.
Me syng i englelag:
No er det fødd ein Frelsar,
og natti vart til dag.

(Sb 621, tysk 1587. V. 3:
Friedrich Layriz 1844,
Peter Hognestad 1919, 1921)

* «Derfor skal Herren selv gi dere
et tegn: Se, en jomfru skal bli med
barn, hun skal føde en sønn og gi
ham navnet Immanuel.»

Jes 7:14

«Frozen rose» morguefile.com